

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

Planinski

V E S T N I K

2
2016

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

3,90
EUR

TEMA MESECA

Planinska vodniška literatura

INTERVJU

Janez Svobljšek, Roman Ponebšek

Z NAMI NA POT

Lesachtal/Lesna dolina

PLANINSKA ORGANIZACIJA

Še več ugodnosti za člane

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA 50-odstotni popust

PLANINSKO-IZLETNIŠKI VODNIK PREDDVOR,

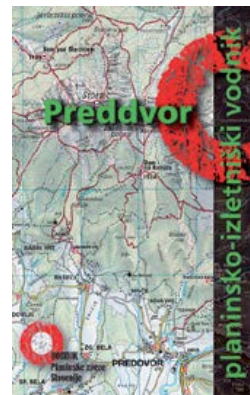
avtorja Tomaž Polajnar in Marjan Rztresen

Preddvor, ta premalo znani kraj pred vrati Kranja in tudi Ljubljane, je izvrstno izhodišče za dolgo vrsto planinskih izletov in tur vseh težavnostnih stopenj, tudi na dvatisočak Storžič, ki je preddvorska hišna gora. V tem vodničku so opisane nekatere najbolj znane od preštevilnih planinskih poti, ki vodijo na hribe in planinske točke na obeh straneh reke Kokre in ki jih je mogoče videti ali vsaj slutiti iz Preddvora in njegove neposredne okolice. Cilji teh planinskih poti so v treh gorskih skupinah, ki se dvigajo nad krajem, v gorovjih Storžiča, Grintovcev in Krvavca. Med njimi so taki, ki vzamejo le urico ali dve časa, pa tudi čisto prave celodnevne planinske ture na dvatisočake in na hribe tik pod to višino, ki so primerne le za dobro vsestransko usposobljene in opremljene planince.

Format: 110 x 170 mm; 96 strani, 32 fotografij

CENA: V času od 15. 2. do 15. 3. 2016 lahko planinsko-izletniški vodnik *Preddvor* kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 8,98 €* (redna cena: 17,95 €*).

* DDV je obračunan v ceni. Stroške poštne plača naročnik.

Ni nov, je pa za člane PZS in društva cenejši – Planinski zabavnik

Konec januarja je Planinski zabavnik praznoval polletnico izdaje. Tako je končno dovolj star, da vam ga lahko ponudimo znižanega za 20 % - toliko namreč znaša popust za nakup edicij Planinske založbe PZS za člane PZS ter planinska društva.

Zakon o enotni ceni knjige namreč določa, da je treba za vsako novo knjižno izdajo določiti enotno ceno, ki velja za vse končne kupce pod enakimi pogoji na celotnem ozemlju Republike Slovenije za obdobje šest mesecev od dneva začetka prodaje knjige.

Planinski zabavnik je tako lahko vaš že za 7,92 € (redna cena znaša 9,90 €).

Je tudi dober sopotnik dnevnikoma *Ciciban planinec* ali *Mladi planinec/mlada planinka 1*. Ko boste skupaj izpolnili vsebino dnevnika, bo reševanje nalog zabavnika še zabavnejše in zanimivejše. Številne naloge otroku na zabaven, a hkrati poučen način približajo marsikatero področje planinstva: spanje v planinski koči, gorsko cvetje, gorske živali, opremo, nevarnosti, avtorice pa ne pozabijo niti na varovanje (gorske) narave, na gore kot geografski pojem, na planinsko organizacijo ...

Avtorice: Urška Stritar, Karmen Usar, Natalija Marovt in Mojca Stritar Kučuk

Planinski zabavnik je izšel s podporo Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Vabljeni k nakupu!

INFORMACIJE, NAKUP in NAROČILA:

Planinska zveza Slovenije, Planinska trgovina PZS

na sedežu: Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur, **po pošti:** p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, **po telefonu:** 01 43 45 684 v času uradnih ur, **po faksu:** 01 43 45 691, **brezplačna telefonska številka:** 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu), **e-naročila:** trgovina@pzs.si ali **spletna trgovina PZS:** <http://trgovina.pzs.si>. **Uradne ure** v Planinski založbi PZS, Ljubljana, Dvorakova 9: v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure (odmor za malico: 10.30–11.00).

Slovenski planinski muzej

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana, **telefon:** 08 380 67 30, **faks:** 04 589 10 35, **e-naročila:** info@planinskimuzej.si.

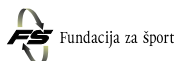
Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajsanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu **080 1893 (24 ur na dan)**.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

Chamoniska gorska reševalka Alice Coldefy spremlja ponesrečena med transportom v bolnišnico. Foto: David Rastouil

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Izkušnje nadobudnega mladega bralca

Decembra sem bil gost v kamniški knjižnici, kjer sva na prireditvi Brati gore s kolegico Mojco Volkar Trobevšek predstavila tri gorniške knjige, ki so na naju naredile najboljše vtis in iz njih prebrala določene odstavke. Precej presenečenih pogledov sem bil deležen, ko sem po prvi (Ciril Praček, *Med gorskimi reševalci*, 1962) najavil drugo knjigo: to so bili namreč vodniki po Julijskih Alpah, ki se jih je, kot boste brali v temi meseca, od leta 1974 do 2009 nabralo kar osem, glavni avtor pa je bil seveda Tine Mihelič. V svoji zbirki imam prav vse. Še preden sem postal "izvedenec" za poznavanje gorstev, sem večino vodnikov načrtno prebiral, opise podčrtaval in obkroževal, še posebej pa sem se osredotočil na brezpotja. V tistih časih sem bil le uporabnik planinskih vodnikov.

Danes, po več desetletjih odkrivanja gora, sem tudi pisec vodnikov. V svoji zbirki jih imam sedem, tri kot edini avtor, štiri kot soavtor, osmi, tudi v soavtorstvu, bo izšel letos. Dobro se spominjam, kako sem dobil idejo za svoj prvi vodnik. V devetdesetih letih sem intenzivno odkrival slovenska brezpotja, kot podlago za raziskovanje pa sem imel vodnike, predvsem Miheličeve, saj se je tem območjem še posebej posvetil. Ko sem imel za sabo že dovolj tur, mi je kapnila ideja, da bi vse te lepote gorskih "poti brez poti" predstavil še drugim, in sicer v posebnem vodniku, ki ga do takrat še ni bilo. Tiskani vodnik je bil takrat edini primeren izdelek (po mojem je še danes). Malo sem pobaral kolege, s katerimi sem hodil in plezal skupaj, pa spodbudnih besed nisem bil deležen. Prej nasprotno, dobil sem vrsto očitkov, od nekaterih že uveljavljenih avtorjev pa celo nekaj ljubosumnih bodic. A se nisem dal.

Po začetnih preverjanjih mojih sposobnosti na založbi, kamor sem poslal ponudbo, sem dobil zeleno luč in pisanje je steklo. Spomnim se, ko sem prvič prišel do Tineta Miheliča, ki je bil moj mentor. Prve besede, ki mi jih je ob srečanju izrekel, so bile: "Če misliš, da boš od pisanja vodnikov obogatel, se motiš!" Takrat mi honorar seveda še na misel ni prišel, saj si svoje prve knjige vesel, tudi če ga niti ne bi bilo, a danes je praksa tudi drugačna. Poznam namreč primer, kjer je avtor namenoma pisal balastno, da bi s tem dosegel čim večje število znakov, pa se tega niti ni sramoval priznati.

Če primerjam svoje opise iz časov izida *Manj znanih poti slovenskih gora* z današnjimi, opazim razliko. Veliko dela in prakse, veliko izkušenj, boljše besedilo, bi lahko bila ugotovitev. Z več vodniki pač postajaš boljši, po svoje tudi nekakšna blagovna znamka. Še vedno mi gre na smeh, ko pogledam velikost črk svojega imena na naslovnici prvega vodnika: so namreč tako majhne ... No, danes je že drugače. Vsak tudi ni za vse in tudi pisanje vodnikov ne leži ravno vsakomur. Dokaz za to sem dobil pred časom, ko mi je neki založnik po tem, ko je sam za ponatis vodnika napisal par opisov, priznal, da to ni kar tako in da ga je težavnost pisanja presenetila. Drugi "dokaz" pa je primer druge založbe, ki je besedilo svojega že izbranega pisca enostavno zavrnila.

V temi meseca, ki smo jo pripravili na pobudo kolega Andreja Mašere, smo predstavili pot, ki jo je prehodila slovenska vodniška literatura. O tem do zdaj ni bilo veliko napisanega, več pozornosti so bile pač deležne druge zvrsti literature. Danes med založbami ni prav hude konkurence, prej bi lahko rekel, da se dopolnjujejo. Večji problem so po mojem mnenju avtorji, ki jih enostavno ni prav veliko. Drug problem se mi zdijo opisi na svetovnem spletu, saj so lahko površni in pogosto tudi neobjektivni pri podatkih o zahtevnosti ter lahko uporabnika zavedejo.

Zanimivo bo spremljati pot tiskanih vodnikov v prihodnosti. Morda bo ravno tale zapis segel do kakega mladega bralca, ki bo s takim veseljem, kot sem ga nekdaj imel sam, užival v prebiranju sodobnih planinskih vodnikov in v sebi zaslutil željo po posredovanju opisov širšim množicam.

Vladimir Habjan

4 Tema meseca

Planinski vodniki slovenskih gora

Andrej Mašera

18 Zahodni Julijci

Prednje Lastovice

Janez Turk

22 Intervju

Pogovor z Alice Coldefy

Martina Čufar Potard

UVODNIK

Izkušnje nadobudnega mladega bralca

1

TEMA MESECA

Planinski vodniki slovenskih gora

4

Andrej Mašera

TEMA MESECA

Od monarhije do prvih povojnih let

8

Dušan Škodič

TEMA MESECA

Enciklopedični in izbirni vodniki slovenskih gora

11

Irena Mušič Habjan

KOLUMNA

Za varen korak v "nekoristni" svet

16

Stanko Klinar

ZAHODNI JULIJCI

Prednje Lastovice

18

Janez Turk

INTERVJU

Pogovor z Alice Coldefy

22

Martina Čufar Potard

PREDAVANJE

Reinhold Messner v Cankarjevem domu

26

Mire Steinbuch

PORTRET

Pogovor z Romanom Ponebškom

28

Vladimir Habjan

Z NAMI NA POT

Lesachtal/Lesna dolina

30

Mitja Peternel

MAKALU 1975

Makalu nekoč in danes

39

Ivč Kotnik

Vsebine vseh Planinskih vestnikov od leta 1895 dalje na www.pvkazalo.si

30 Z nami na pot

Lesachtal Lesna dolina

Mitja Peternel

OPISI TUR

- ≡ SCHÖNJÖCHL
- ≡ RUNSECK
- ≡ SCHÄTZBICHL
- ≡ LUMKOFEL

39 Makalu 1975

Makalu nekoč in danes

Ivč Kotnik

55 Intervju

Ledni plezalec Janez Svolišak

Marta Krejan Čokl

PLANINSKA DOŽIVETJA

Zgodba iz porušenega Nepala

44

Nina Pisk

KIRGIZIJA

Alpinistična odprava škofjeloških plezalcev

47

Miha Hauptman

VRHUNSKI DOSEŽKI

Najvišja priznanja najuspešnejšim v letu 2015

52

Zdenka Mihelič

MINIATURA

Veliki Naboj s postelje

54

Ingrid Peršolja

INTERVJU

Ledni plezalec Janez Svolišak

55

Pogovarjala se je Marta Krejan Čokl

MLADINA IN GORE

Idrijci nepremagljivi na 27. državnem tekmovanju

58

Zdenka Mihelič

PLANINSKA ORGANIZACIJA

Novosti članarine PZS v letu 2016

59

Zdenka Mihelič

NOVICE IZ VERTIKALE

62

NOVICE IZ TUJINE

63

ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE

64

LITERATURA

65

PREBRALI SMO

66

PLANINSKA ORGANIZACIJA

67

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

70

TNP

72

V SPOMIN

72